

Ústav světových dějin

Posudek oponenta diplomové práce

Jméno a příjmení studenta/studentky: **Jan Modrý**

Název práce: **Spojené státy americké a problematika uznání československého prozatímního státního zřízení, 1939–1941** (Praha 2024, 93 stran rkp).

Jméno oponenta práce: **PhDr. Jan Koura, Ph.D.**

1. Heuristika (hodnocení známkou 1, 2, 3, 4 – v případě hodnocení 3 a 4 musí autor posudku slovně formulovat hlavní výtky)

1.1 Hodnocení použité literatury a pramenů	1
1.2 Úplnost použitých zdrojů z hlediska současného stavu bádání	1

Stručné hodnocení: Práce vychází ze široké škály primárních pramenů (archiv MZV, MÚ), edic dokumentů a memoárů. Americká perspektiva je zachycena díky edici FRUS a dokumentů z F. D. Roosevelt Presidential Library (dostupných online). Pro účel diplomové práce jsou zvolené prameny a literatura dostačující (až na některé výjimky – viz závěrečný komentář). Pokud by ale téma mělo být zpracované komplexně, bylo by potřeba provést archivní výzkum přímo v amerických archivech a pozůstalostech československých a amerických politiků.

2. Řešení problému (hodnocení známkou 1, 2, 3, 4 – v případě hodnocení 3 a 4 musí autor posudku slovně formulovat hlavní výtky)

2.1 Volba cíle práce odpovídá zadání	2
2.2 Cíl z hlediska metodologie oboru je zvolen relevantně	2

Stručné hodnocení: Autor si v úvodu klade relevantní badatelské otázky, ale značná popisnost a detailnost práce odpovědi překrývají. Závěr je příliš dlouhý, popisný a odpovědi na zvolené otázky jsou vágní.

FILOZOFICKÁ FAKULTA
Univerzita Karlova

Ústav světových dějin

3. Hodnocení struktury práce (hodnocení známkou 1, 2, 3, 4 – v případě hodnocení 3 a 4 musí autor posudku slovně formulovat hlavní výtky)

3.1 Je struktura práce logická	2
3.2 Odpovídá struktura práce metodologii a metodám deklarovaným v úvodu práce	2

Stručné hodnocení: Metodologie práce je vymezena stručně (politické dějiny). Z mého pohledu se práce blíží spíše přístupům tradiční diplomatické historie. Struktura práce je velmi tradiční – odpovídá chronologickému běhu událostí.

4. Hodnocení kvality textu práce (hodnocení známkou 1, 2, 3, 4 – v případě hodnocení 3 a 4 musí autor posudku slovně formulovat hlavní výtky)

4.1 Analýza pramenů a literatury	2
4.2 Interpretace pramenů a literatury v jejich vzájemných souvislostech	2

Stručné hodnocení: Práce je značně popisná a ne vždy dochází k důsledné interpretaci primárních pramenů. Autor se snažil zmínit téměř každý detail. Mnohé z nich jsou ale pro celkovou analýzu a zvolené výzkumné otázky redundantní.

5. Kvalita zpracování (hodnocení známkou 1, 2, 3, 4 – v případě hodnocení 3 a 4 musí autor posudku slovně formulovat hlavní výtky)

5.1 Stylistika a pravopis	1
5.2 Použitá terminologie	1

Stručné hodnocení: Ze stylistického a pravopisného hlediska je práce na dobré úrovni a vyskytují se v ní jen drobnější chyby a překlepy. Ocenit je potřeba autora za přesnou terminologii spojenou s tématem (prozatímní zřízení; exilová vláda apod.).

6. Celkové hodnocení v rozsahu nejméně 500 znaků:

V první řadě je potřeba Jana Modrého pochválit za výběr tématu, kterému se sice již několik autorů před ním věnovalo, ale prozatím nebylo badatelsky zcela vyčerpané a do určité míry zůstalo stranou výzkumného zájmu. Množství použitých pramenů (zejména z českých archivů) svědčí o velké pili a nadšení autora pro zvolenou problematiku. Za základní problém jinak poctivě zpracované diplomové práce považuji její přílišnou popisnost. Jan Modrý se snažil do textu vložit každý detail aniž by v některých případech vyhodnotil jeho smysl pro zvolené badatelské otázky a cíle (tomu odpovídá i rozsah práce – téměř sto stran, přestože je zpracováváno chronologicky poměrně krátké období a tematicky specifická problematika). Přestože se autor v prvních kapitolách vrací ke zhodnocení československo-amerických vztahů v meziválečném období, samotné jádro práce z povahy tématu představuje jen několik let, což možná autora vedlo k domněnku, že je potřeba se problematice věnovat do každého detailu. K přílišné popisnosti dopomohla i chronologická struktura práce, která téměř den po dni popisuje, co se ve vztazích mezi USA a exilovými politiky v daném období stalo. Pokud by Modrý postupoval na základě jiné struktury, mohl se možná příklonem k popisnosti lépe vypořádat. V závěru autor zopakuje konstatování, která se objevily již v předchozích kapitolách. Některé zvolené otázky v závěru jsou z mého pohledu zodpovězené příliš vágně. Oproti předchozím autorům Modrý nepřesvědčuje, že by se mu na základě analýzy (kromě detailního popisu událostí) podařilo dosavadní výzkum významněji obohatit nebo rozšířit. Další dílčí připomínky: 1) Pro pochopení důvodů liknavého postoje americké vlády k uznání československého prozatímního státního zřízení je skutečně potřeba porozumět nastavení a fungování československo-amerických vztahů během meziválečného období, resp. americkému vztahu k regionu střední a východní Evropy obecně. V práci mi v tomto ohledu chybí např. texty od prof. Parafianowitz a práce J. Hálka o Bedřichu Štěpánkovi; 2) autor se dle mého názoru příliš stručně věnuje diplomatickému působení G. F. Kennana v Československu (Protektorátu). Rovněž se Modrý nevyjadřuje k závěrům V. Smetany a J. Ellingera, kteří

FILOZOFICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Ústav světových dějin

v úvodní studii k edici *Z Prahy po Mnichovu* docházejí k závěru, že „zdrojem nedůvěry americké vlády vůči Benešovi a jeho zahraniční akci byly zprávy vlastních diplomatů, mezi něž patřily i analýzy George Kennana.“ Modrý v závěru zmiňuje, že americká liknavost mohla vycházet také z obav o šíření panslavismu, což není více rozvedeno. Nejen z tohoto důvodu by si práce zasloužila zaměřit se více na charakter, cíle a projevy americké zahraniční politiky vůči regionu střední a východní Evropy.

7. Otázky a připomínky k obhajobě:

Jak byste charakterizoval přístup americké diplomacie vůči střední a východní Evropě ke konci třicátých a na začátku čtyřicátých let 20. století?

Navržená známka: velmi dobře

Datum: 24. 5. 2024

Podpis: